

การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “เจเต็จ กำจรเดช”

A Study Of Social Reflection And Presentation Strategies In Short Collection Double South East Asian Writers Awards Of “Jadet Kamjorndet”

Received: December 27, 2021
Revised: February 20, 2022
Accepted: February 28, 2022

สุชาดา หมั่นแคน (Suchada mankhaen)*
ปพิชญา พรหมกันธา (Paphitchaya Phromkantha)*
พัทธนันท์ พาบ่อ (Phatthanant Phapor)*

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ของ “เจเต็จ กำจรเดช” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ของ “เจเต็จ กำจรเดช” จำนวน 2 เรื่อง คือ เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” และเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมประกอบด้วย ภาพสะท้อนสังคมทางด้าน เศรษฐกิจ ภาพสะท้อนสังคมทางด้านการศึกษา ภาพสะท้อนสังคมทางด้านวัฒนธรรมประเพณี ความเชื่อ และ ภาพสะท้อนทางด้านค่านิยม และศึกษาวิธีการนำเสนอ ประกอบด้วย กลวิธีการเปิดเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่อง กลวิธีการเล่าเรื่อง และกลวิธีการปิดเรื่อง จากการศึกษาการวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอใน รวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “เจเต็จ กำจรเดช” จำนวน 2 เรื่อง เรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบ กาแฟ” และเรื่อง “คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” สามารถสรุปผลได้ดังนี้ ภาพสะท้อนทางสังคมปรากฏมากที่สุดคือ ภาพสะท้อนทางสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ พบ 8 แห่ง รองลงมาคือภาพสะท้อนทางสังคมด้านเศรษฐกิจ พบ 4 แห่ง ภาพสะท้อนทางสังคมด้าน การศึกษา พบ 3 แห่ง และภาพสะท้อนสังคมทางด้านค่านิยม พบ 3 แห่ง กลวิธีการนำเสนอ ประกอบด้วย กลวิธีการ เปิดเรื่อง พบ 5 แบบ ได้แก่ เปิดเรื่องโดยนามาการหรือการกระทำของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการพรรณนาบุคลิกภาพ ของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ เปิดเรื่องด้วยบทสนทนา และเปิดเรื่องด้วยการใช้คำโปรย ขวนติดตาม กลวิธีการดำเนินเรื่อง พบ 4 แบบ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งกับตัวเอง ความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเห็นไม่ตรงกัน กลวิธีการเล่าเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า ผู้เขียนเป็นผู้เล่า และเล่าเรื่องโดยกระแสดิจิตประหวัด กลวิธีการปิด เรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครไม่สามารถ แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และปิดเรื่องแบบทิ้งคำถามให้ผู้อ่านขบคิด

2. เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” สามารถสรุปผลได้ดังนี้ ภาพสะท้อนทางสังคมปรากฏมากที่สุดคือ ภาพสะท้อนทางสังคมด้านเศรษฐกิจ พบ 6 แห่ง รองลงมาคือ ภาพสะท้อนทางสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ พบ 4 แห่ง ภาพสะท้อนสังคมทางด้าน

* คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

ค่านิยม พบ 2 แห่ง และภาพสะท้อนทางสังคมด้านการศึกษา พบ 1 แห่ง กลวิธีการนำเสนอ ประกอบด้วย กลวิธีการเปิดเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ เปิดเรื่องโดยนาฏการหรือการกระทำของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการพรรณานาฏลีลาภาพของตัวละคร และเปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ กลวิธีการดำเนินเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งกับตัวเอง และความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก กลวิธีการเล่าเรื่อง พบ 2 แบบ ได้แก่ ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า และผู้เขียนเป็นผู้เล่า กลวิธีการปิดเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และปิดเรื่องแบบทิ้งคำถามให้ผู้อ่านขบคิด

คำสำคัญ : ภาพสะท้อนทางสังคม กลวิธีการนำเสนอ รวมเรื่องสั้น รางวัลซีไรต์ จเด็จ กำจรเดช

Abstract

The research Social Reflections and Presentation Strategies in the “Jadej Kamjorndet” Awards Short Story Collection aims to study social reflection and presentation strategies in the collection of “Jadej Kamjorndet” awards short stories. The number of 2 stories is a short story that received the 2011 Awards. “The morning sun is too hot to sip coffee.” And award-winning short stories 2020 Sea Write Awards, Short Story “Night of the Tiger and Tale of Other Animals” In which the researcher studied social reflection consisting of a reflection on the economic society Social reflection in education Social reflection of culture, traditions, beliefs and values reflection and study strategies for presentations, including strategies for opening the story Strategy Storytelling strategies and strategies for closing the story from the study of social reflection analysis and presentation strategies in the collection of two double short story awards winning “Jadej Kamjorndet” short stories, “The morning sun is too hot to sip coffee,” and the story “Night of the Tiger and Other animal stories ” summarized the findings as follows.

1. Short stories of the 2011 Sea Write Awards short stories. “The morning sun is too hot to sit and sip coffee” can be summarized as follows. The most apparent social reflection is the social reflection of culture, traditions and beliefs found in 8 types, followed by the social reflection on the economy found 4 types, the social reflection in education found 3 and the social reflection on values found in 3 types. It consists of 5 strategies for opening the story, which are Opened by Character dances or actions Open the story by portraying the personality of the characters. Open the story by describing the things, opening the story with a dialogue. And open the story with the use of admonition There were four strategies for dealing with the story: human-human conflict. Conflict with myself Conflict arising from external causes and conflicts that arise due to disagreements. There are 3 methods of storytelling: Which one of the characters is narrator. The author is the narrator. and telling stories by telepathic There are three closing strategies for closing the story: closing the story in which the characters can solve the problem themselves, closing the story in which the characters cannot solve the problem themselves. And close the story, leaving a question for readers to ponder.

2. The 2020 Sea Write Awards-winning short story “Night of the Tiger and Tale of the Other Animals” can be summed up as follows: The most apparent social reflection is Socio-economic reflections were found in 6 places, followed by social reflections on culture, traditions

and beliefs found in 4 types, social reflections on values found in 2 types and social reflections in education found 1 Presentation strategies consist of three opening story strategies: opening story by dancer or character action. Open the story by portraying the personality of the characters. And open the story by describing the various ways, strategies for dealing with the story, found in 3 types: human-human conflict Conflicts with myself And conflicts arising from external causes Storytelling strategies found in 2 types: one of the characters is the narrator and the author is the narrator. There are three strategies for closing the story: closing the story in which the characters can solve the problem themselves. And close the story, leaving a question for readers to ponder.

Keywords: Social reflection Presentation short novel the south east asian writers awards
Jadet kamjorndet

บทนำ

วรรณกรรมกับสังคมมีความสัมพันธ์และยึดโยงกันอย่างเหนียวแน่นเนื่องจากนักเขียนมีสถานะเป็นประชากรและเป็นส่วนหนึ่งของในสังคมนั้น ๆ จึงย่อมต้องอาศัยวัตถุดิบที่เกิดจากประสบการณ์ชีวิตของตนเอง และสิ่งที่นักเขียนได้สัมผัสกับผู้คนในสังคมของตนมาประกอบเข้ากับจินตนาการของตนเอง เพื่อแปรวัตถุดิบดังกล่าวออกมาเป็นผลงานวรรณกรรม วรรณกรรมสามารถทำให้ผู้อ่านเพลิดเพลินไปกับเนื้อหาและศิลปะการใช้ภาษา และยังเป็นเรื่องที่สะท้อนภาพชีวิตสังคม และวัฒนธรรมในแง่มุมต่าง ๆ ไว้อีกด้วย ทั้งนี้เพราะผู้สร้างสรรค์วรรณกรรมเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงย่อมตกอยู่ในยุคสมัยของตนไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ดังที่ (Thipna, 2015: 9) ได้กล่าวไว้ว่า วรรณกรรมเป็นสิ่งผูกพันกับสังคมและเป็นสมบัติร่วมของทุกยุคทุกสมัยทุกถิ่น การศึกษาวรรณกรรมจึงต้องควบคู่กับสังคม ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของวรรณกรรมผู้ประพันธ์ได้แสดงความคิดปรัชญาตลอดจนความจริงในสังคมด้วยความสนใจ และความรับผิดชอบวรรณกรรมจึงมีอิทธิพลต่อสังคมรวมทั้งพลังในสังคมมนุษย์ด้วย เพราะแม้ว่านักเขียนจะเลือกเขียนเฉพาะประสบการณ์หรือบางเสี้ยวของเหตุการณ์ในสังคมมาใช้เป็นข้อมูลและประเด็นในงานเขียน ตลอดจนความรู้สึกรักนึกคิดของตนออกมาในรูปแบบของวรรณกรรมหลายประเภท เช่น บทกวี บทกวี นวนิยาย และเรื่องสั้น

วรรณกรรมเรื่องสั้นมีการพัฒนาด้านความคิดโครงเรื่องกลวิธีการแต่งมากขึ้นโดยนักเขียนมุ่งที่จะเขียนเรื่องที่สะท้อนภาพสังคมและวิถีชีวิตของมนุษย์ในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างสมจริงตามที่ (Mascharat, 1997: 15) ได้กล่าวถึงเรื่องสั้นไว้ว่า เรื่องสั้นถือเป็นงานเขียนที่มีเสน่ห์มีรูปแบบที่แตกต่างไปจากนิทาน เรื่องสั้นที่มีคุณค่าจะให้ทั้งแง่คิดความรู้และปรัชญาของมนุษย์จัดเป็นงานเขียนที่จะช่วยกระตุ้นผู้คนให้เห็นแง่มุมใหม่ ๆ ในการเตือนสติผู้คนในสังคมให้รู้จักยั้งคิดมีสติและพร้อมจะก้าวไปข้างหน้า ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ (Kriengkraipheth, 1998: 146) ที่เห็นว่าเรื่องสั้นนั้นมิได้เป็นเพียงวรรณกรรมที่ให้ความบันเทิงอารมณ์เท่านั้น แต่ยังอาจให้คุณค่าแก่ชีวิต และสังคมได้ไม่น้อยไปกว่าวิชาการและข้อมูลในรูปแบบอื่นใดเลย

นักเขียนเรื่องสั้น “จเด็จ กำจรเดช” เป็นนักประพันธ์ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน 2 ครั้ง หรือเรียกว่าดับเบิลซีไรต์ ได้สร้างสรรค์ผลงานการเขียนที่มีคุณภาพมากมายและมีกลวิธีการแต่งที่ยอดเยี่ยม ซึ่งได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (รางวัลซีไรต์) 2 ครั้ง คือ ในปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” และปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” รางวัลดังกล่าวเป็นหลักฐานยืนยันความสามารถด้านวรรณกรรมของ “จเด็จ กำจรเดช” ได้เป็นอย่างดีด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ของ “จเด็จ กำจรเดช” โดยมุ่งเน้นเพื่อศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอ

ประกอบด้วย ภาพสะท้อนทางด้านเศรษฐกิจ ด้านการศึกษา ด้านวัฒนธรรมประเพณีความเชื่อ และด้านค่านิยม กลวิธีการนำเสนอ ประกอบด้วย กลวิธีการเปิดเรื่อง กลวิธีการดำเนินเรื่อง กลวิธีการเล่าเรื่อง และกลวิธีการปิดเรื่อง เพื่อให้ทราบถึงภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในวรรณกรรมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช” เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษางานเขียนวรรณกรรมบันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช”

สมมุติฐานของการวิจัย

รวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ของ “จเด็จ กำจรเดช” (แต่เดิกร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ และคืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ) ปรากฏภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจซึ่งทำให้รวมเรื่องสั้นทั้งสองเรื่องนี้มีคุณค่าต่อสังคมเป็นอย่างมากและยังมีกลวิธีการแต่งที่ยอดเยี่ยม จนทำให้ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยม แห่งอาเซียนประจำปีพุทธศักราช 2554 และ 2563 ซึ่งเป็นการได้รับรางวัลเกียรติยศถึงสองครั้ง หรือเรียกว่ารวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช”

ขอบเขตด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

เกณฑ์ด้านภาพสะท้อนทางสังคม ใช้เกณฑ์ของ สุพิศ เอื้องชะะ ดังนี้

1. ภาพสะท้อนทางสังคมด้านเศรษฐกิจ
2. ภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา
3. ภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ
4. ภาพสะท้อนทางสังคมด้านค่านิยม

เกณฑ์ด้านกลวิธีการนำเสนอ ใช้เกณฑ์ของ สุทัศน์ วงศ์กระบกถาวร ดังนี้

1. กลวิธีการเปิดเรื่อง
2. กลวิธีการดำเนินเรื่อง
3. กลวิธีการเล่าเรื่อง
4. กลวิธีการปิดเรื่อง

ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง ภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช” มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาประวัติ และผลงานวรรณกรรม เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช” ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับภาพสะท้อนทางสังคม
3. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีการนำเสนอ
4. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับเรื่องสั้น
5. ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
6. สรุปผลการวิเคราะห์
7. อภิปรายผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาประวัติและผลงานวรรณกรรมเรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช” ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์ภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช”
2. นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์
3. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอในรวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ของ “จเด็จ กำจรเดช” เรื่องที่ 1 เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้น เรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” ผู้วิจัยได้รวบรวมนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพสะท้อนทางสังคม

1. ภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจเป็นภาพสะท้อนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนแต่ละสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือสังคมชนบท วิถีชีวิตความเป็นอยู่ต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่าง ๆ เป็นตัวช่วยให้ชีวิตอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบัน จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 4 ตัวอย่าง โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา ดังนี้

ธรรมาทอนนี้ ในอำเภอเต็มไปด้วยคนต่างด้าวไม่แปลก
ในเมื่ออำเภอนี้มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสวนยางกินพื้นที่หลายลูกเขา
ถัดขึ้นไปก็ยังมีอำเภอด้วยภูเขาสูง ๆ ทอดยาวเป็นเทือกที่อุดม
สมบูรณ์ด้วยป่าไม้ซึ่งถ้าเดินข้ามเทือกเขาเหล่านั้น ก็สามารยเหยียบ
พื้นดินที่เป็นของประเทศอื่น อาจยังไม่ทันข้ามเขาเสียด้วยซ้ำ เพราะ
ในสายตาวบ้านคงไม่มีใครรู้ซัดว่าเส้นพรมแดนขีดแบ่งไว้ตรงไหน
ไม่แปลกอีกเช่นกัน ถ้าเจ้าแควสวนยางฝั่งนี้ จะใช้บริการจ้าง
ลูกกลีที่ข้ามมาจากฝั่งโน้น เพราะแรงงานต่างด้าวค่าจ้างถูก
แรงงานเหล่านั้นมักถูกเรียกว่าพม่า ซึ่งหลุดมาจากแบบเรียน
ชั้นประถม ที่ว่าด้วยสงครามยึดเอื้อ การเผาวัดและยุทธหัตถีของพระ
นเรศวร ฝั่งใจอยู่กับภาพความโหดร้ายเหล่านั้น คนในพื้นที่ส่วนใหญ่
จึงไม่ชอบยังมีชาวร้าย ๆ ออกมา ชาวบ้านยังมองคนพวกนั้นเป็นปีศาจ
(ตอนที่ 2 คล้ายว่าเริ่มจากฝน, หน้า 79)

จากข้อความข้างต้นที่ปรากฏในเรื่องสั้น เป็นการบรรยายถึงสภาพการเป็นอยู่การใช้ชีวิตของชาวบ้านที่
อยู่ร่วมกับต่างด้าว พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขามีสวนยางเป็นจำนวนหลายไร่ คนในพื้นที่มีต่างด้าวเป็นคนสวนในการทำ
สวนยาง สะท้อนให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจความเป็นอยู่ การใช้ชีวิตของคนในสังคมไทยที่จะเห็นได้อย่างชัดเจนใน
ปัจจุบัน ที่มีชาวต่างด้าวจำนวนมากเข้ามาทำงานในประเทศไทยทั่วทุกจังหวัด เพราะแรงงานต่างด้าวค่าจ้างถูก
แรงงานเหล่านั้นมักถูกเรียกว่าพม่าแต่ก็สามารถเจริญรุ่งเรืองและอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

2. ภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา การศึกษาเป็นเครื่องมือทำให้เกิดความงอกงามทุกทางในตัวบุคคล
การให้การศึกษาแก่เด็กเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ดำรง
ตนอยู่ได้ด้วยดีในภายหน้า จุดหมายปลายทางของการศึกษา คือ การเป็นพลเมืองที่ดีมีสัมมาอาชีวะ จากการศึกษา
ค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ
ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 3 ตัวอย่าง

3. ภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ วัฒนธรรมเป็นแบบอย่างการดำรงชีวิต
ที่กลุ่มคนหรือสังคมกำหนดขึ้นและยึดถือร่วมกันอันประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ไม้อ้อย ระเบียบกฎเกณฑ์
แบบแผนวิธีการ ความคิด และความเชื่อ ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของ
มนุษย์อย่างหนึ่ง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อที่ปรากฏ
ในเรื่องสั้น เรื่อง แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 8 ตัวอย่าง

4. ภาพสะท้อนสังคมด้านค่านิยม ค่านิยมเป็นสิ่งที่คนกลุ่ม ๆ หนึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีค่าควร แก่การ
กระทำ น่ากระทำ น่ายกย่องหรือเห็นว่าถูกต้อง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อน สังคมด้านค่านิยม
ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 3 ตัวอย่าง

กลวิธีการนำเสนอ

1. กลวิธีการเปิดเรื่อง เป็นจุดที่สำคัญมากของเรื่องสั้น ถ้าสามารถเปิดเรื่องได้สะดุดตา สะดุดใจหรือ
เร้าให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นได้มากเท่าไรก็ยิ่งทำให้เรื่องสั้นเรื่องนั้นน่าอ่านน่าติดตาม โดยมีวิธีการเปิดเรื่องหลาย
วิธี จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการเปิดเรื่อง ที่ปรากฏอยู่ในเรื่อง สั้น เรื่อง แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบ
กาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 5 แบบ ได้แก่

1.1 เปิดเรื่องโดยนาฏการหรือการกระทำของตัวละคร

บุตรและธิดาของทั้งสองเศรษฐีเป็นคู่รักกันอย่างลับ ๆ ไม่มีใครกล่าวโทษสายน้ำ โศกนาฏกรรม คงไม่เกิด หากบุพการีของทั้งสองไม่เป็นศัตรูกัน มันเป็นเรื่องความแค้นของคนสองตระกูล ที่สองหนุ่มสาวต้องมารับเคราะห์ทั้งที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง เมื่อทั้งคู่กระโดดน้ำตาย สองเศรษฐีสำนึกในบาป จึงร่วมกันสร้างพระพุทธรูปปางอุ้มบาตรสูง 39 นิ้ว ขึ้นมาสององค์ เพื่อเป็นตัวแทนของหนุ่มสาว

(ตอนที่ 3 ด้วยดวงตามืดบอดนั้น,ฉันเห็น, หน้า 119)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนใช้กลวิธีการเปิดเรื่องโดยการให้ตัวละครเล่าเรื่องเล่ากันว่า สายน้ำเขียวในเดือนสิบสองมีส่วนร่วมไปกับโศกนาฏกรรมครั้งนั้น เป็นเรื่องความแค้นของคนสองตระกูลที่ สองหนุ่มสาวต้องมารับเคราะห์ทั้งที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่มีใครเห็นด้วยกับความรักของเขาทั้งสอง เมื่อทั้งคู่กระโดดน้ำตายสองเศรษฐีสำนึกในบาปจึงร่วมกันสร้างพระพุทธรูปปางอุ้มบาตร 39 นิ้ว เพื่อเป็นตัวแทนของหนุ่มสาว

1.2 เปิดเรื่องด้วยการพรรณนาบุคลิกภาพของตัวละคร

1.3 เปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ

1.4 เปิดเรื่องด้วยบทสนทนา

1.5 เปิดเรื่องด้วยการใช้คำโปรยชวนติดตาม

2. กลวิธีการดำเนินเรื่อง เป็นการสร้างปมปัญหาอุปสรรคหรือความขัดแย้ง ปัญหาอุปสรรค หรือความขัดแย้งจะขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนสร้างความสนใจชวนให้ติดตาม จนกระทั่งถึงที่สุดของปัญหา อุปสรรคหรือความขัดแย้งซึ่งเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง จากการศึกษา ค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการดำเนินเรื่อง ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง แดดร่มลมหนาวเกินกว่าจะนั่งจิบ กาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 4 แบบ ได้แก่

2.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

“เด็กที่โน่นโตมากันแบบทหาร เราถูกฝึกให้เป็นทหาร เช่นเดียวกับพี่ชาย แต่ไม่ได้ออกรบหรือเหยียบกับระเบิดตอนที่เคลื่อนไหวกำลังพล แต่เขาขาดแล้วก็ต้องเป็นทหาร”

“บ้านเรานิ่งอนิดเดียว ก็ไม่ต้องเป็นทหารแล้ว”

เรื่องของฮะตุรากับนิทาน ขณะที่ประชากรโลก ส่วนใหญ่มีชีวิตสงบสุข จัดกีฬาแข่งขันกัน เรียกว่า กีฬา ของมวลมนุษยชาติแต่คนบางกลุ่มยังไม่มีแม้ชื่อประเทศ อย่างหวังว่าจะส่งนักกีฬาเข้าร่วม

(ตอนที่ 2 คล้ายว่าเริ่มจากฝน, หน้า 95)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนใช้กลวิธีในการดำเนินเรื่องโดยการลำดับเรื่องแบบเป็นลำดับขั้น เป็นการเล่าเรื่องที่เกี่ยวพันกับปัญหาความขัดแย้งระดับชาติของชนกลุ่มน้อยที่เรียกตัวเองว่ามอญ แยกตัวออกมาจากประเทศพม่าต้องการมีจุดยืนของตัวเองบนแผนที่โลก ซึ่งเป็นจุดสำคัญของเรื่องซึ่งกล่าวถึงครอบครัวของธง เขาอาศัยอยู่กับพ่อและพี่ชาย พี่ชายของเขาเป็นนักเตะทีมชาติเรื่องมันเกิดขึ้นหลังจากวันที่เขาพบศพของชายพม่านอนขวางถนนตอนที่เขานั่งจักรยานไปเรียนเขาเริ่มสนิทกับฮะตุเด็กชายที่ทุกคนเรียกเขาว่าพม่าแต่เขาก็

ปฏิเสธว่าไม่ใช่หลังจากนั้นเรื่องราวทั้งหมดก็ถึงจุดพลิก อย่างคาดไม่ถึงพี่ชายของฮะตุคือกลุ่มคนร้ายติดอาวุธที่เข้ายึดโรงเรียน ด้วยความรักเพื่อนฮะตุจึงยอมสละชีวิตเพื่อปกป้องทุกคนถึงแม้ว่า เพื่อนในห้องจะไม่ยอมรับเขาเป็นเพื่อนก็ตาม

2.2 ความขัดแย้งกับตัวเอง

2.3 ความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก

2.4 ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเห็นไม่ตรงกัน

3. กลวิธีการเล่าเรื่อง หมายถึง เรื่องที่สร้างขึ้นจะกำหนดให้ใครเล่าเรื่องหรือเล่าผ่านสายตาของใคร ซึ่งการเขียนเรื่องสั้นสามารถใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องผ่านมุมมองได้ จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการเล่าเรื่อง ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้นเรื่อง แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 3 แบบ ได้แก่

3.1 ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า

ผมพยายามคิดว่าอะไรกันหนอที่นำพาผมมาถึงเมืองนี้
อะไรกันที่ชักนำให้ผมต้องทำงานนี้ชะตากรรมหรือว่าอะไรนำพานายหัวขบในความรู้ของผมอย่างน้อยผมเป็นพวกหัวก้าวหน้าที่รู้ทันโลกทันเทคโนโลยีแถมยังหมายมั่นปั้นมือว่าผมจะอยู่ช่วยงานแก่ไปนาน ๆ จึงพยายามให้ผมเรียนรู้ทุก ๆ งาน แต่ผมไม่ได้ชอบงานพวกนี้ผมแค่ ชอบการเดินทาง ชอบฟังเพลง ชอบร้องเพลง ชอบแต่งเพลง ผมไม่ชอบตอกตะปู แต่ผมไม่อาจหนีมันแล้วสิ่งที่ผมอยากทำนะหรือ? ความฝันของผมหรือ?

(ตอนที่ 4 อยากได้สัปดาห์เรียนใหม่, หน้า 132-133)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนใช้กลวิธีการเล่าเรื่องผ่านตัวละคร ผม เป็นผู้เล่าเรื่องราวความเป็นมาทั้งหมดเป็นตัวละครเอกของเรื่อง และเป็นศูนย์กลางของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมด เป็นตัวละครที่เป็นจุดทำให้เรื่องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น การดำเนินเรื่องผู้เขียนใช้กลวิธีการดำเนินเพื่อต้องการสื่อให้เห็นว่าโอกาสของชีวิตมันไม่ได้มีมาบ่อยครั้งชีวิตของเรานั้นมันสั้น ไม่รู้ว่าจะจบลงที่ไหนจะเป็นอย่างไร ถ้าหากไม่รีบทำตามที่ตั้งใจก็อาจจะไปไม่ถึง ประสบการณ์จะสอนให้เรารู้ว่าควรจะไปต่ออย่างไรถึงจะถึงฝัน

3.2 ผู้เขียนเป็นผู้เล่า

3.3 เล่าเรื่องโดยกระแสดิจประหวัด

4. กลวิธีการปิดเรื่อง การปิดเรื่องสั้นจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากบันเทิงคดีรูปแบบอื่น จนอาจกล่าวได้ว่าลักษณะเด่นของเรื่องสั้นอยู่ที่การปิดเรื่องนี้เอง จากการศึกษา ค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการปิดเรื่อง ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง แดดเขาร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบ กาแฟ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 3 แบบ ได้แก่

4.1 ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

ด้วยตาที่มีดบอด แกร็บรู้ถึงแสงสว่างอันอบอุ่นยังทิศทาง
ที่แกตั้งมั่น

“ทุกวันก่อนหน้านี้น ฉันก็ไม่เห็นว่ามีอะไรตั้งอยู่” คน

ตาบอดก้มลงกราบ

(ตอนที่ 3 ด้วยตามืดบอดนั้นฉันเห็น, หน้า 123)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนใช้กลวิธีการปิดเรื่องโดยผู้เขียนปิดเรื่องแบบสื่ออารมณ์ของตัวละคร ที่ทำให้ผู้อ่านเกิดความคิดสะท้อนใจในตอนจบเรื่อง ถึงแม้ว่าคนตาบอดที่มองไม่เห็นพระพุทธรูปตั้งอยู่ที่ไหนจะมีหรือไม่มีเขาก็ยังศรัทธาในศาสนาเหมือนเดิม ผู้เขียนต้องการสื่อให้เห็นว่ามนุษย์นั้นตัดสินทุกอย่างด้วยสายตาที่กำหนดด้วยจิตรับรู้จากการสัมผัส แต่ถูกรอรับจากการมองเห็น

4.2 ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

4.3 ปิดเรื่องแบบทิ้งคำถามให้ผู้อ่านขบคิด

เรื่องที่ 2 เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้น เรื่อง “คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” ผู้วิจัยได้รวบรวมนำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในรูปพรรณนาวิเคราะห์ ดังนี้

ภาพสะท้อนทางสังคม

1. **ภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจ** เศรษฐกิจเป็นภาพสะท้อนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ชีวิตความเป็นอยู่ของคนแต่ละสังคมไม่ว่าจะเป็นสังคมเมืองหรือสังคมชนบท วิถีชีวิตความเป็นอยู่ต้องอาศัยปัจจัยในด้านต่าง ๆ เป็นตัวช่วยเพื่อให้ชีวิตอยู่รอดได้ในสังคมปัจจุบัน จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 6 ตัวอย่าง โดยนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา ดังนี้

ปัญหาเรื่องเงินสดหมดไป ปัญหาเรื่องรัฐแฮกข้อมูลหมดไป
ปัญหาใหม่ตามมาหลังการมาถึงของแอปเปิลผ่าซีก มนุษย์ต้อง
อัพเกรดตัวเองตามกฎของไอบอท เลือดเนื้อและเส้นเอ็นมีไม่พอจะ
ยืนยันเครดิตสะพานไร้คนข้าม กระดานทุกแผ่นชำรุด นักดนตรีและ
เด็ก ๆ หายไป

(ตอนที่ 4 ประแบ่งไหมคะ, หน้า 155)

จากข้อความข้างต้นที่ปรากฏในเรื่องสั้นในปัจจุบันที่คนไทยใช้บัตรเครดิตแทนเงินสด สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงไปในโลกเทคโนโลยีความเจริญก้าวหน้าของประเทศ และการใช้โทรศัพท์ก็เป็นส่วนหนึ่งในการใช้ชีวิตประจำวัน เพื่อความสะดวกสบายทันสมัย

2. **ภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา** การศึกษาเป็นเครื่องมือทำให้เกิดความงอกงามทุกทางในบุคคล การให้การศึกษาแก่เด็กเป็นการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ดำรงตนอยู่ได้ด้วยดีในภายหน้า จุดหมายปลายทางของการศึกษา คือ การเป็นพลเมืองที่ดีมีสัมมาอาชีพ จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 1 ตัวอย่าง

3. **ภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อ** วัฒนธรรมเป็นแบบอย่างการดำรงชีวิตที่กลุ่มคนหรือสังคมกำหนดขึ้นและยึดถือร่วมกันอันประกอบด้วยวัสดุอุปกรณ์เครื่องใช้ไม่ว่าสอย ระเบียบกฎเกณฑ์แบบแผนวิธีการ ความคิด และความเชื่อ ความเชื่อเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นกับมนุษย์ และถือว่าเป็นวัฒนธรรมของมนุษย์อย่างหนึ่ง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณี และความเชื่อที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 4 ตัวอย่าง

4. **ภาพสะท้อนสังคมด้านค่านิยม** ภาพสะท้อนสังคมด้านค่านิยม ค่านิยมเป็นสิ่งที่คนกลุ่ม ๆ หนึ่งเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีค่าควรแก่การกระทำ น่ากระทำ น่ายกย่องหรือเห็นว่าถูกต้อง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบภาพ

สะท้อนสังคมด้านค่านิยม และความเชื่อ ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง คีนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 2 ตัวอย่าง

กลวิธีการนำเสนอ

1. **กลวิธีการเปิดเรื่อง** เป็นจุดที่สำคัญมากของเรื่องสั้น ถ้าสามารถเปิดเรื่องได้สะดุดตา สะดุดใจหรือเร้าให้ผู้อ่านอยากรู้อยากเห็นได้มากเท่าไรก็ยิ่งทำให้เรื่องสั้นเรื่องนั้นน่าอ่านน่าติดตาม โดยมีวิธีการเปิดเรื่องหลายวิธี จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการเปิดเรื่อง ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง คีนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 3 แบบ ได้แก่

1.1 เปิดเรื่องโดยนาฏการหรือการกระทำของตัวละคร

นายร้อยบุตรแนใจว่าเขาคุมพวงไข่เสือกลับไว้แน่นแล้ว
มือผมบางแข็งเป็นคีมเหล็กบีบจนมันร้องไม่เป็นภาษา แต่
เหลือ เชื้อที่ยัง ดิ้นหลุดไปได้ แล้วพอคว่าจับได้อีกที
หน้าของมันกลับกลายเป็นคนอื่น

(ตอนที่ 7 บุรณแมน, หน้า 261)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนใช้กลวิธีการเปิดเรื่องแบบบรรยายการกระทำตัวละคร เป็นการเริ่มเรื่องราวให้ตัวละครเอก คือ เสือกลับหรือช่างนก เหตุที่กลายเป็นช่างนกก็เพราะเสือกลับได้ฆ่า “นายนก” เพื่อสวมรอยเป็นช่างนก ซึ่งกำลังถูกนายร้อยบุตรหรือผู้พันจับกุมตัวอยู่ เป็นการนำรูปแบบการเปิดเรื่องของภาพยนตร์มาใช้เปิดตัว ตัวละครเอกของเรื่องแต่ไม่ได้บอกภูมิหลังของตัวละครเอกชัดเจน แต่ผู้เขียนเล่าถึงภูมิหลังของนายร้อยบุตรซึ่งเป็นตำรวจในพื้นที่จังหวัดพัทลุงแทน เรื่องราวการเปิดเรื่องน่าสนใจตรงที่เสือกลับไม่ถูกจับตัวและหายตัวไปแต่มีคนที่กำลังถูกจับแทนคือ “คนซ่อมพระธาตุ” ที่เหมือนย้อนเวลามาจากอนาคตและไม่รู้มาได้อย่างไร

1.2 เปิดเรื่องด้วยการพรรณานาฏลีลาของตัวละคร

1.3 เปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ

1.4 การเปิดเรื่องโดยใช้คำโปรยชวนติดตาม

2. **กลวิธีการดำเนินเรื่อง** เป็นการสร้างปมปัญหาอุปสรรคหรือความขัดแย้ง ปัญหาอุปสรรคหรือความขัดแย้งจะขยายตัวขึ้นเรื่อย ๆ เพิ่มความยุ่งยากซับซ้อนเร้าความสนใจชวนให้ติดตามจนกระทั่งถึงที่สุดของปัญหาอุปสรรคหรือความขัดแย้งซึ่งเป็นจุดสุดยอดของเรื่อง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการดำเนินเรื่อง ที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้น เรื่อง คีนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 3 แบบ ได้แก่

2.1 ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์

หลังทะเลาะกันครั้งใหญ่ ผมและเธอได้หย่ากันที่สุดในที่สุด
ซึ่งนั่นเป็นเพราะผมคิดได้ว่าไม่อยากจะอยู่กับเธอแล้ว แต่บางทีอาจ
เป็นเพราะเธอบอกให้ผมไปตายไกล ๆ เธอเกลียดผมแล้ว

(ตอนที่ 3 ขาววันกะมา, หน้า 81)

จากข้อความข้างต้นผู้เขียนใช้กลวิธีการดำเนินเรื่องโดยความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ นั่นคือ ผมและภรรยา โดยตัวละครทั้งสองจะทะเลาะกันอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งสาเหตุของการหย่ากันส่วนหนึ่งมาจากลักษณะนิสัยของทั้งสองที่ต่างกันมาก แต่สาเหตุที่แท้จริงที่ทำให้ภรรยาตัดสินใจหย่าเพราะภรรยาเห็นว่าผมนอกใจเธอไปมีผู้หญิงคนอื่น การสร้าง ปม ความขัดแย้ง ของผู้แต่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาชีวิตคู่ของสามีภรรยาที่เกิดขึ้นมากในสังคมปัจจุบันได้อย่างดี

2.2 ความขัดแย้งกับตัวเอง

2.3 ความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก

3. กลวิธีการเล่าเรื่อง หมายถึง เรื่องที่เราสร้างขึ้นนั้นจะกำหนดให้ใครเล่าเรื่องหรือเล่าผ่าน สายตาของใครซึ่งการเขียนเรื่องสั้นสามารถใช้กลวิธีในการเล่าเรื่องผ่านมุมมอง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการเล่าเรื่องที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้นเรื่อง คินปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 2 แบบ ได้แก่

3.1 ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า

3.2 ผู้เขียนเป็นผู้เล่า

4. กลวิธีการปิดเรื่อง การปิดเรื่องของเรื่องสั้นจะมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างไปจากบันเทิงคดีรูปแบบอื่น จนอาจกล่าวได้ว่าลักษณะเด่นของเรื่องสั้นอยู่ที่การปิดเรื่องนี้เอง จากการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยพบกลวิธีการปิดเรื่องที่ปรากฏอยู่ในเรื่องสั้นเรื่อง คินปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ ของ จเด็จ กำจรเดช จำนวน 2 แบบ ได้แก่

4.1 ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง

4.2 ปิดเรื่องแบบทั้งคำถามให้ผู้อ่านขบคิด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอที่ปรากฏในเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ของ “จเด็จ กำจรเดช” จำนวน 2 เรื่อง เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คินปีเสือ” มีกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจซึ่งทำให้รวมเรื่องสั้นทั้งสองเรื่องนี้มีคุณค่าต่อสังคม เป็นอย่างมากและยังมีกลวิธีการแต่งที่ยอดเยี่ยม จนทำให้ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียนประจำปีพุทธศักราช 2554 และ 2563 ซึ่งเป็นการได้รับรางวัลเกียรติยศถึงสองครั้ง หรือเรียกว่ารวมเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาวิเคราะห์ ภาพสะท้อนทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอที่ปรากฏในเรื่องสั้นรางวัลดับเบิลซีไรต์ของ “จเด็จ กำจรเดช”

เรื่องที่ 1 เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” พบว่ามีการใช้ภาพสะท้อนทางสังคมปรากฏมากที่สุดคือ ภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อ พบ 8 แห่ง รองลงมาคือภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจ พบ 4 แห่ง ภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา พบ 3 แห่ง และภาพสะท้อนสังคมทางด้านการค้า พบ 3 แห่ง

พบว่ามีกลวิธีการนำเสนอ 4 แบบ ประกอบด้วย กลวิธีการเปิดเรื่อง พบ 5 แบบ ได้แก่ เปิดเรื่องโดยนาฏการหรือการกระทำของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการพรรณานาฏลีลาของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ เปิดเรื่องด้วยบทสนทนา และเปิดเรื่องด้วยการใช้คำโปรยชวนติดตาม กลวิธีการดำเนินเรื่อง พบ 4 แบบ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งกับตัวเอง ความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นเนื่องจากความเห็นไม่ตรงกัน กลวิธีการเล่าเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า ผู้เขียนเป็นผู้เล่า และเล่าเรื่องโดยกระแสดิจประหวัดกลวิธีการปิดเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง ปิดเรื่อง แบบที่ตัวละครไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และปิดเรื่องแบบทั้งคำถามให้ผู้อ่านขบคิด

เรื่องที่ 2 เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คินปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” พบว่ามีการใช้ภาพสะท้อนทางสังคมปรากฏมากที่สุดคือ ภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจ พบ 6 แห่ง รองลงมาคือ ภาพสะท้อนสังคมด้านวัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อ 4 แห่ง ภาพสะท้อนสังคมด้านการค้า พบ 2 แห่ง และภาพสะท้อนสังคมด้านการศึกษา พบ 1 แห่ง

พบว่ามีการนำเสนองาน 4 แบบ ประกอบด้วย กลวิธีการเปิดเรื่อง พบ 4 แบบ ได้แก่ เปิดเรื่องโดยนาฏการหรือการกระทำของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการพรรณานาฏลีลาของตัวละคร เปิดเรื่องด้วยการบรรยายความเป็นไปต่าง ๆ และการเปิดเรื่องโดยใช้คำบรรยายติดตาม กลวิธีการดำเนินเรื่อง พบ 3 แบบ ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ ความขัดแย้งกับตัวเอง และความขัดแย้งอันเกิดจากสาเหตุภายนอก กลวิธีการเล่าเรื่อง พบ 2 แบบ ได้แก่ ตัวละครตัวใดตัวหนึ่งเป็นผู้เล่า และผู้เขียนเป็นผู้เล่า กลวิธีการปิดเรื่อง พบ 2 แบบ ได้แก่ ปิดเรื่องแบบที่ตัวละครสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง และปิดเรื่องแบบทิ้งคำถามให้ผู้อ่านขบคิด

ภาพสะท้อนทางสังคมที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลดิปเบลซีไรต์ จำนวน 2 เรื่อง เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คืนปีเสือและเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” พบว่าเรื่องสั้นดังกล่าวได้ทำหน้าที่สะท้อนสังคมไทยในแง่มุมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ วัฒนธรรมประเพณีความเชื่อ ด้านการศึกษา ทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ โดยผู้เขียนมักจะสะท้อนและถ่ายทอดเหตุการณ์ความเคลื่อนไหว ความรู้สึกออกมาในรูปวรรณกรรมอย่างมีศิลปะ โดยผู้เขียนได้สอดแทรกแนวคิดทางสังคมไว้ในเรื่องสั้นอย่างหลากหลาย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Ueangsae (2017) ได้ศึกษาภาพสะท้อนสังคมและกลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสาร “คู่สร้างคู่สม” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ภาพสะท้อนสังคมและกลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสาร “คู่สร้างคู่สม” ผู้วิจัยเลือกศึกษาเฉพาะ เรื่องสั้นในคอลัมน์ถวิลหาอดีตและเรื่องจริงที่ผู้เล่าตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2557 ถึงธันวาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 139 เรื่อง โดยนำเสนอผลการวิจัยแบบพรรณวิเคราะห์ปรากฏผลการวิจัย ดังนี้

ภาพสะท้อนสังคมที่นักเขียนได้สะท้อนออกมาในวรรณกรรมเรื่องสั้นจากนิตยสาร “คู่สร้างคู่สม” ผลการศึกษาพบว่า ภาพสะท้อนสังคมด้านเศรษฐกิจผู้เขียนสะท้อนให้เห็นถึงการขยายตัวของอุตสาหกรรมส่งผลต่อภาวะเศรษฐกิจทำให้ตัวละครได้รับความลำบากที่สินค้ามีราคาแพงผลิตไม่เพียงพอเอารัดเอาเปรียบส่งผลให้เกิดปัญหานี้สืบเนื่องมา ด้านการศึกษาพ่อแม่เห็นความสำคัญของการศึกษาส่งเสริมให้ลูกหลานได้เรียนหนังสือ รวมทั้งมีค่านิยมส่งลูกเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง แต่เด็กชนบทบางคนมีฐานะยากจนทำให้ขาดโอกาสทางการศึกษา เพราะครอบครัวต้องการใช้แรงงานจากสมาชิกในครอบครัวในการทำงาน ในด้านวัฒนธรรม ประเพณีและความเชื่อ ชาวไทยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธมีความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนาและยังมีความเชื่อเรื่องไสยศาสตร์ อำนาจเหนือธรรมชาติ ด้านค่านิยม สังคมที่มีการพัฒนาทางด้านวัตถุส่งผลให้เกิดการยกย่องผู้ที่มีทรัพย์สินเงินทองและหน้าที่ การงาน โดยไม่คำนึงถึงด้านจิตใจ นอกจากนี้ยังสะท้อนภาพสังคมด้านอื่น ๆ เช่น ปัญหาครอบครัว ชีวิตความเป็นอยู่ของสังคมเมือง และสังคมชนบทที่มีความแตกต่างกัน

ด้านกลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสาร “คู่สร้างคู่สม” พบว่านักเขียนนิยมเปิดเรื่องโดยการบรรยายเหตุการณ์ ฉาก ตัวละคร การใช้บทสนทนา และมุ่งเน้นนำเสนอกลวิธีการดำเนินเรื่องตามแบบปฏิกิริยาเรียงลำดับเวลาซึ่งง่ายต่อความเข้าใจ รวมถึงผู้เขียนเป็นผู้รู้แจ้งเห็นจริงทุกอย่างเป็นผู้เล่าเรื่องราวต่าง ๆ ส่วนด้านทัศนะของผู้เขียน พบว่า ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านรับรู้ความรู้สึกแห่งความสุข ความเศร้าเสียใจ สลดหดหู่ ว่างเปล่า รวมถึงการประชดประชัน สงสัย เตือนสติให้แก่มืด ในด้านต่าง ๆ ทำให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมในเรื่องราวที่นำเสนอ

กลวิธีการนำเสนอที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นรางวัลดิปเบลซีไรต์ จำนวน 2 เรื่อง เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2554 เรื่องสั้นเรื่อง “แดดเข้าร้อนเกินกว่าจะนั่งจิบกาแฟ” เรื่องสั้นที่ได้รับรางวัลซีไรต์ประจำปี พ.ศ. 2563 เรื่องสั้นเรื่อง “คืนปีเสือ และเรื่องเล่าของสัตว์อื่น ๆ” พบว่าเรื่องสั้นดังกล่าวมีกลวิธีการนำเสนอที่น่าสนใจและน่าติดตาม มีการทำทนายความ การใช้มุมมอง การเสียดสี การสร้างสัมผัสบทตลอดจนการสร้างตัวละครที่อยู่ในภาวะความรู้และความไม่รู้ ซึ่งสร้างความคลุมเครือและความลวง กลวิธีเหล่านี้เปิดพื้นที่ให้ผู้อ่านสร้างความหมายได้หลายระดับ ผู้เขียนมีการผูกเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ในอดีตจนถึง

ปัจจุบัน ผู้เขียนมีกลวิธีการนำเสนอแบบการบรรยายในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อ่านเห็นความเป็นไปของเหตุการณ์ เพื่อให้รู้จักตัวละครและดึงดูดความสนใจให้ผู้อ่านสนใจอยากติดตามเรื่องราวต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Phimphanit (2010) ศึกษาวิธีการนำเสนอและมุมมองทางสังคมในนวนิยายรักของ พนมเทียนพบว่า พนมเทียนมีกลวิธีการนำเสนอองค์ประกอบทางวรรณกรรมที่น่าสนใจ ทั้งในด้านการกำหนดแก่นเรื่อง กำหนดโครงเรื่อง การสร้างตัวละคร การเล่าเรื่องฉากและบรรยากาศที่เหมาะสม แยกย่อย ทำให้เรื่องมีความสนุกสนานเข้าใจ น่าติดตามและการใช้ภาษา มุมมองทางสังคมที่พนมเทียนสื่อทางนวนิยายรักนั้น พนมเทียนสามารถสร้างขึ้นมาได้อย่างเหมาะสมกลมกลืน จึงเป็นปัจจัยทำให้นวนิยายรักของพนมเทียนประสบความสำเร็จด้านคุณภาพและความนิยมจากผู้อ่าน

References

- Kriengkraiphet, Suwanna. 1998. **Conflict of Values Appeared in Thai Short Stories economic development period (ความขัดแย้งทางค่านิยมที่ปรากฏในเรื่องสั้นไทย สมัยพัฒนาเศรษฐกิจ)**. language and books.
- Mascharat, Thawan. 1997. **Fiction in the genre of short stories (บันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น)**. Offset Press.
- Phimphanit, Nannaphat. 2010. **Presentation strategies & social perspectives in Phanom Thian's romance novels. (กลวิธีการนำเสนอและมุมมองสังคมในนวนิยายรักของพนมเทียน)**. Thesis Bachelor of Arts in Thai Language, Mahasarakham University.
- Thipana, Santi. 2015. **Social Phenomena & Short Stories Presentation Strategies in Weekly Magazines in the year 2012 (ปรากฏการณ์ทางสังคมและกลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสารรายสัปดาห์ปีพุทธศักราช 2555)**. Thesis Bachelor of Arts Department of Thai Language, Mahasarakham University.
- Ueangsae, Supit. 2017. **The social reflection & the strategy of presentation the short story in “koosang koosom magazine” (ภาพสะท้อนสังคมและกลวิธีการนำเสนอเรื่องสั้นในนิตยสาร “คู่สร้างคู่สม”)**. Thesis Bachelor of Arts in Thai Language, Chiang Mai Rajabhat University.
- Wongkrabaktaron, Suthat. 2007. **Fiction in the genre of short stories (บันเทิงคดีประเภทเรื่องสั้น)**. Bangkok: Odeon Store.